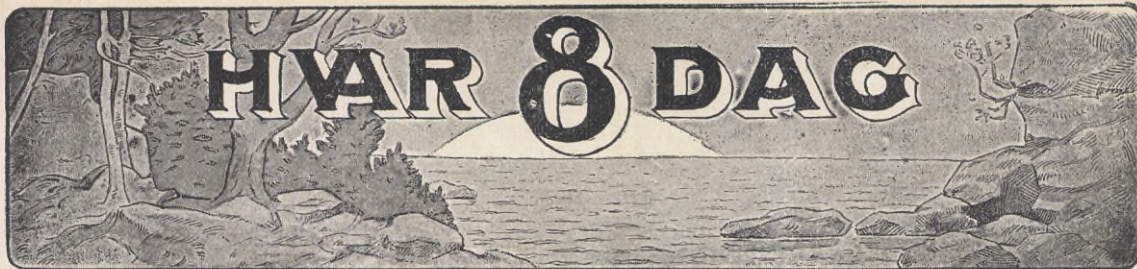

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de årg.

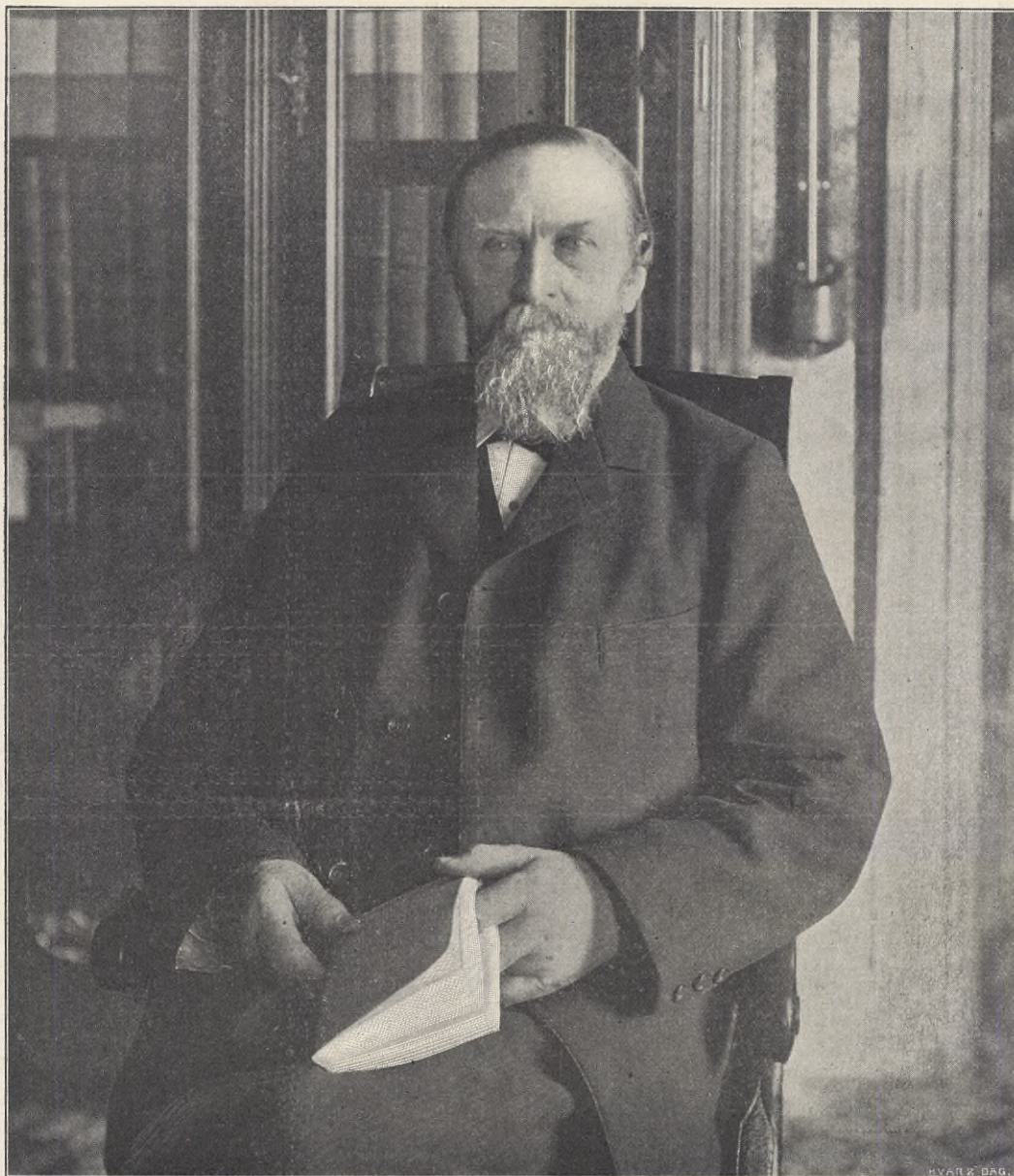
Den 8 Mars 1903.

N:o 23

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Carl Erik Ekgren* (med 1 porträtt). *August Lindberg* (med 1 porträtt). *Babel—Bibel* (med 1 porträtt). *Kongl. Sjökrigsskolan* (med 11 illustrationer). *I bazarernas land* (med 4 illustrationer). *Marchesan*, för HVAR 8 DAG af Allan Wide. *Höganäs stenkolsverk* (med 4 illustrationer). *Veckans porträttgalleri* (med 26 porträtt). *Södertelje badhus i aska* (med 1 illustration).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903

CARL ERIK EKGREN

CARL ERIK EKGREN

Sjuttiofem år, det är omöjligt!... Och dock är det så. Kamreraren och sekreteraren i Allmänna hypotekskassan för Sveriges städer, Stockholms stadsfullmäktiges vice ordförande, fyllde den 27 sistlidne februari 75 år, fastän hans yttre tyder på sextio. Åringen och hans kropps- och själskrafter äro fullständigt obrutna. Tidigt uppe på morgonen, sitter hr Ekgren snart vid sitt arbetsbord, och det antal sammanträden, öfverläggningar och möten, hvori han hvarje vecka tager del i och för kommunens ärenden, skulle kunna göra en mindre intresserad och arbetsam person än hr Ekgren uttröttad för en lång tid framåt.

CARL ERIK EKGREN är en self-made man. Hans far var en enkel arbetare i Stockholm, och själf kom E. vid fjorton års ålder i lära hos Sveriges förste daguerrotypist, magister Sevén. Han tjänstgjorde därefter på notarii-publici-kontor, tills han vid 21 års ålder började sin tidningsmannabana. År 1851 öfvergick han till Aftonbladet, hvars redaktion han sedermera oafbrutet tillhörde till 1878, och hvars redaktör han var under den del af 1874, som låg mellan Aug. Sohlmans död och S. A. Hedins öfvertagande af redaktörskapet.

E., hvilkens goda hufvud och arbetsförmåga snart

gjorde sig gällande, var på 1860-talet sekreterare i den kommission som förberedde organisationen af Allmänna hypotekskassan för Sveriges städer och blef 1867 samma kassas kamrerare och sekreterare, ehuru han, såsom framgår af hvad här ofvan skrifvits, fortfarande i många år utöfvade publicistisk verksamhet.

Sitt inträde bland Stockholms stadsfullmäktige gjorde E. 1878, så att han nu kan fira 25-årsjubileum i egenskap af en bland stadens fäder. Inom kort kom han att räknas som en af de främsta i denna korporation. Hans sakkunskap och logiska, skarpa replikföreläring gjorde honom äfven väl berättigad härtill, och det var därför icke förvånande, att E. 1887 valdes till stadsfullmäktiges vice ordförande, ehuru detta nog, om man betraktar saken ur andra synpunkter, kan vara ägnadt att väcka häpnad. Ty Stockholms stadsfullmäktige kunna just icke sägas ha något demokratiskt skaplynnne, och E. har ju aldrig intagit någon lysande samhällsställning.

En sin födelsestad varmt hängifven son, en arbetare i ordets bästa mening, en de vägande faktas, realiteternas man, klok och orädd — se där, hvad Carl Erik Ekgren är!

AUGUST LINDBERG.

Foto. Jonason, Göteborg

Kliché: Bengt Silfversparre.

Med anledning af den framgång August Lindberg vunnit med sin genialiska och i allra högsta grad intresseväckande framställning af Per Gynt, meddela vi hans senaste porträtt. Detta är ett förträffligt återgifvande af hans karaktäristiska utseende vid en uppläsning af det mäktiga Ibsenska dramat.

BABEL—BIBEL.

Vi meddela här en bild af professor Fr. Delitzsch den framstående tyske assyriologen. Professor Disnamn har i dessa dagar låtit mycket tala om sig på grund af den kritik käjsar Wilhelm bestått

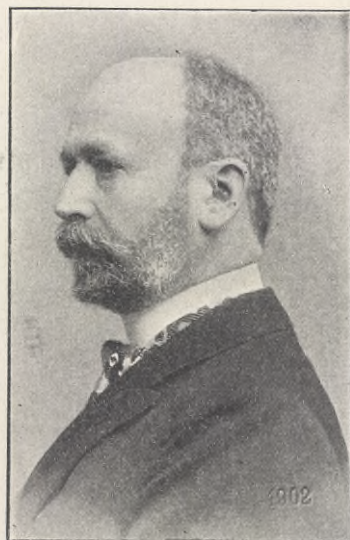
hans föredrag »Babel und Bibel», hvori D. häfdade den uppfattningen, att Gamla testamentets framställning af judisk religion och samhällsform såsom primär fått en obotlig knäck, då de båda gå tillbaka till den under detta århundrade ur grafven framdragna vida äldre babiloniska kulturen.

Sedan äfven professor Harnach sagt sitt ord i frågan, har den fått ett större omfång i det den kommit att gälla en hel del kristna kyrkliga uppfattningar öfverhufvud.

Professor Delitzsch ämnar själf i en ansedd teologisk tidskrift ge ett svaromål, som motses med lifligt intresse.

Efter fotograf.

Professor FR. DELITZSCH.

D. är en af de allra främste vetenskapsmännen på den assyrisk-babiloniska forskningens område. Hans förmåga att ge en populär framställning af vetenskapens resultat är allmänt känd och just det omstridda föredraget gick, sedan det första gången hållits, kring hela den europeiska prässen som en synnerligen märklig och intressant utläggning af en utom vetenskapsidkarnes krets föga känd sak.

976. HVAR 8 DAG.

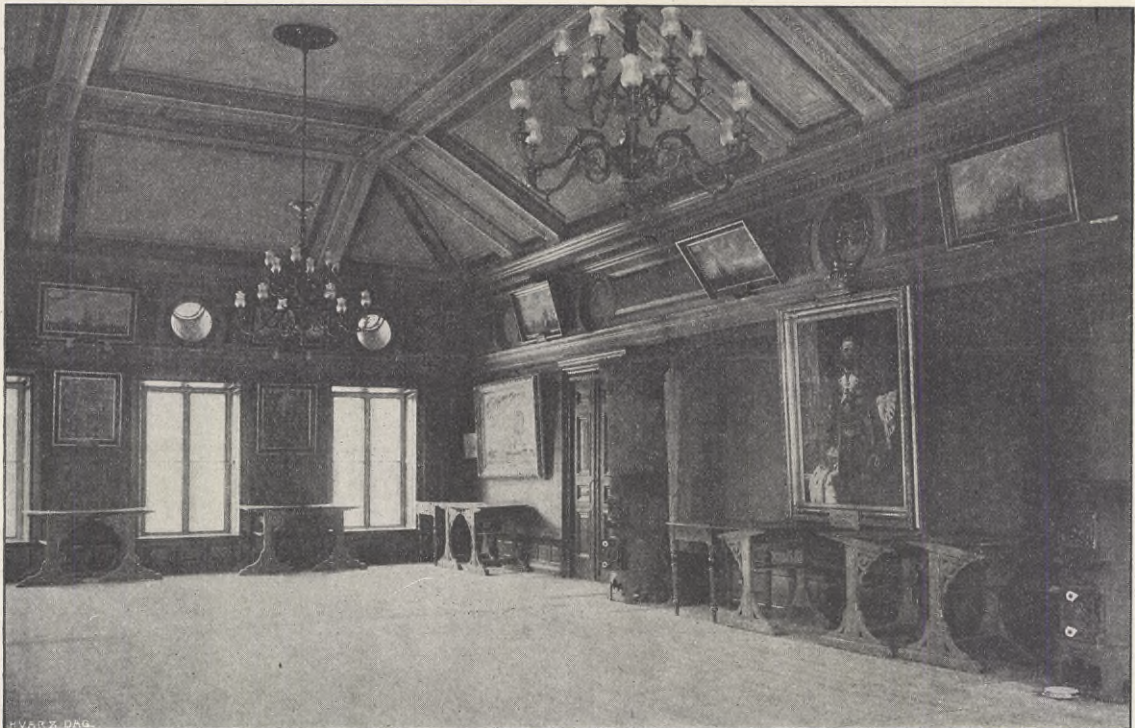
K. SJÖKRIGSSKOLAN Å SKEPPSHOLMEN I STOCKHOLM.

Kliché: Kem. A.-B. Rengt Sjöförsvarse Sthlm—Gbg

Detta viktiga militärläroverk upprättades 1867 i Stockholm och har till uppgift att i teoretiskt, praktiskt och disciplinärt hänseende meddela den

bildning, som erfordras för erhållande af lägsta officersgraden vid k. flottan.

Den första verkliga svenska sjökadettskolan,

976. HVAR 8 DAG.

K. SJÖKRIGSSKOLAN: Stora salen.

Kliché: Kem. A.-B. Rengt Sjöförsvarse Sthlm—Gbg

sedan den af Adolf Fredrik bekostade kadettskolan i Stockholm upphört, upprättades 1756 vid amiralitetet i Karlskrona. Denna ombildades dock 1761 till en för sjö- och landstaten gemensam uppfostningsanstalt, och, sedan skolan efter en vådeld upphört 1791, öppnades följande år på Karlberg vid Stockholm en k. krigsakademi med uppgift »att bereda skickliga ämnen för rikets landtarmé och flotta». När akademien 1862 ombildades till en militärisk

tillämpningsskola, medförde denna organisation sådana rubbningar med afseende på inträdesålder, undervisning och öfningar, att skolan ansågs olämplig för sjökadetternas utbildning till dugliga yrkesmän. K. sjökrigsskolan kom sålunda till stånd, och 1869 flyttades äfven sjökadetterna på Karlberg dit.

Liksom vi nyligen — i N:r 18 af innevarande ärgång — återgifvit en serie bilder från krigsskolan

Foto. HVAR 8 DAG.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

K. SJÖKRIGSSKOLAN: Chefen, kommandörkapten Gustaf Dyrssen, å sitt ämbetsum.

å Karlberg kunna vi nu, tack vare ett välvilligt tillmötesgående mot HVAR 8 DAG'S fotograf, fortsätta serien med några förträffliga och trefliga illustrationer från sjökrigsskolan.

* * *

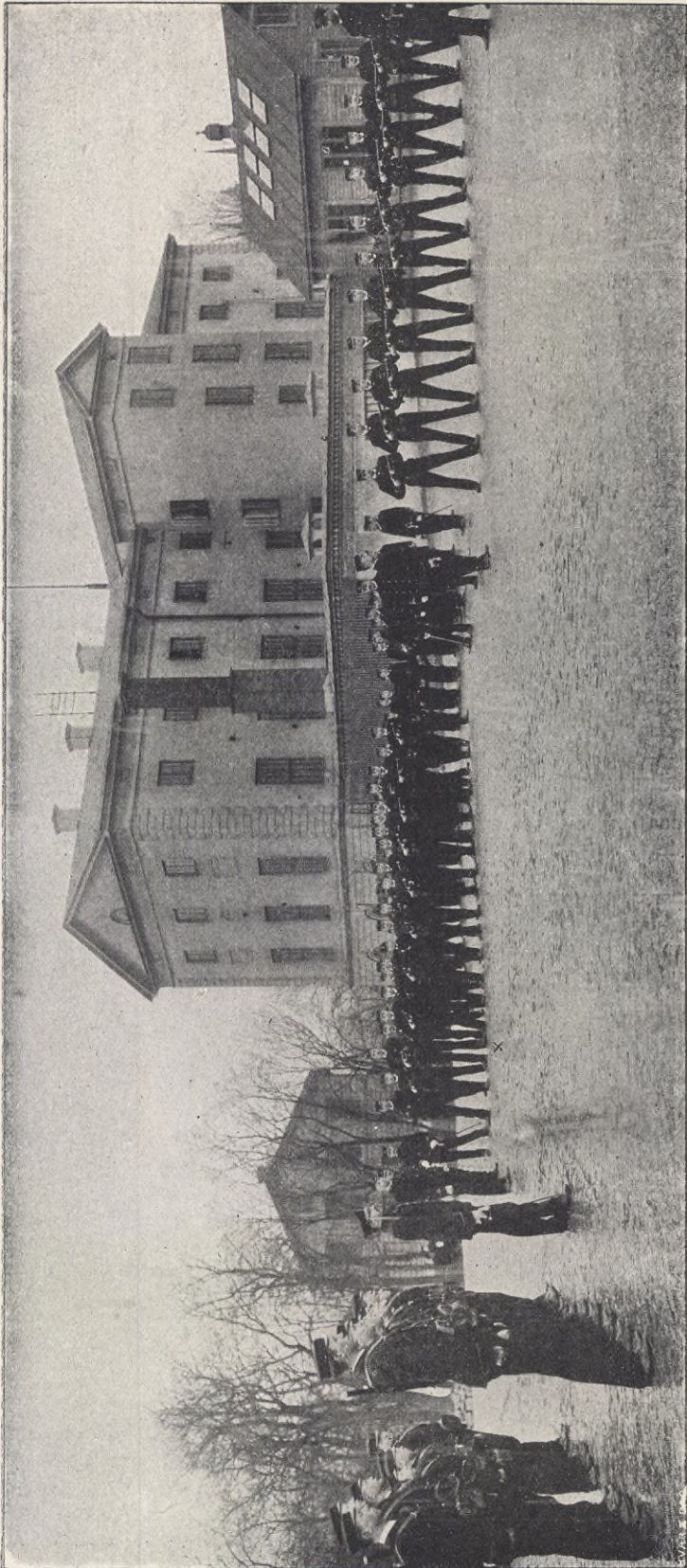
Sedan 1872 är sjökrigsskolan inrymd i en för densamma särskildt uppförd byggnad på Skeppsholmen. Lärjungarne ha hittills vunnit inträde endast till skolans första klass efter undergången examen och sedan de under sommaren provfats på en sjöresa, så att man kunnat öfvertyga sig om deras förmåga att passa för sjön. De skola ha fyllt 13, men icke vara fyllda 16 år. Från och med i höst kommer emellertid inträdesexamen att hållas på hösten, så att eleverna icke före sitt inträde i skolan få visa sin sjöduglighet. Men befinnas de sedermera olämpliga för

Foto. HVAR 8 DAG.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

K. SJÖKRIGSSKOLAN: Lektion i sjätte klassen.

KUVA: Kem. A.-B. *Brigt Sjöferrjare Sjölm—Oly*

K. SJÖKRIGSSKOLAN: Exeris med kadetterna, bland hvilka prins Vilhelm igenkännes i gruppen längst bort.

Foto. HIFAR 8 DAG.

sjön, så blir det liksom äfven nu är fallet: de få icke fortsätta i skolan.

På grund af den nya värnpliktslagen med dess många vidtgående följder ha i fjol och i år — liksom förhållandet troligen också blir nästa år — studenter och ynglingar från sjunde öfre klassen i de allmänna läroverken fått medfölja på sjöexpeditionerna. De, som befunnits passande för yrket, ha sedermera på våren intagits i sjökrigsskolans 4:de klass, så att de på hösten blifvit jämnställda med 5:te klassens elever. Enär sjökrigsskolan räknar 6 klasser, ha dessa undantags elever blott två år jämte en sommar att tillbringa i skolan.

Detta tillvägagående har, som man lätt kan förstå, ägt rum för att skaffa tillräckligt befäl.

Från och med den 1 oktober i år vinna äfven det nyinrättade kustartilleriets kadetter inträde i sjökrigsskolan, och är den generella titeln numera »flottans kadettkår».

Sjökadetterna ha en 6-årig kurs vid skolan, under det att kustartilleriets kadetter gå endast ett år där och för öfrigt få sin utbildning vid Vaxholms regemente. Antalet elever vid sjökrigsskolan uppgår i närvarande stund till 127.

Det är ett mycket strängt och allvarligt arbete, som kadetterna ha. Taga vi t. ex. reda på 6:e klassens kurs, finna vi, att denna bl. a. omfattar navigation — som läses ända från 1:a klassen — sjökrigskonst, skeppsbyggeri, torpedlära, befästningskonst, reglementen (krigs- och sjölagar), signallära, språk, statskunskap, mekanik, kemi, algebra. Kustartilleriet, som ju utgör ett mellanslag af landt- och sjöförsvaret, har särskildt att studera mineerings- och sprängningslära samt topografi.

Foto. HVAR 8 DAG.

K. SJÖKRIGSSKOLAN: Skjutöfning.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stålm—Gbr.

Sjökrigsskolans chef brukar på denna sin befattning kvarstanna i minst sex år och de fyra of-

ficerare från flottan, hvilka i olika sjömansämnen gifva undervisning vid skolan, i fyra år. Härtill

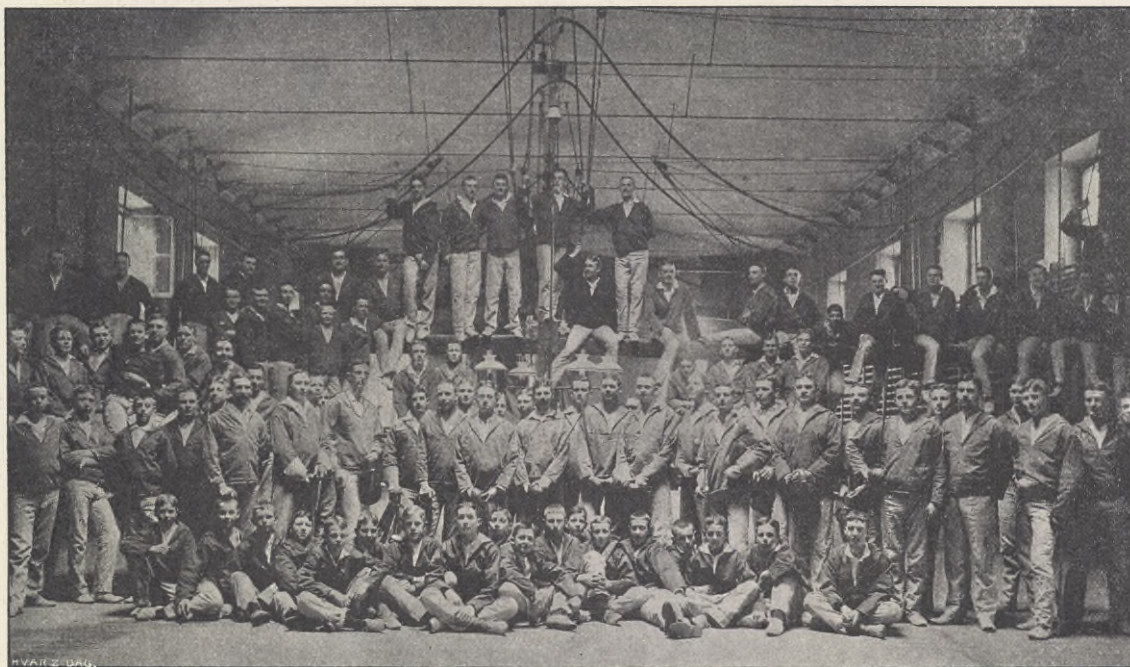

Foto. HVAR 8 DAG.

K. SJÖKRIGSSKOLAN: I gymnastiksalen.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stålm—Gbr.

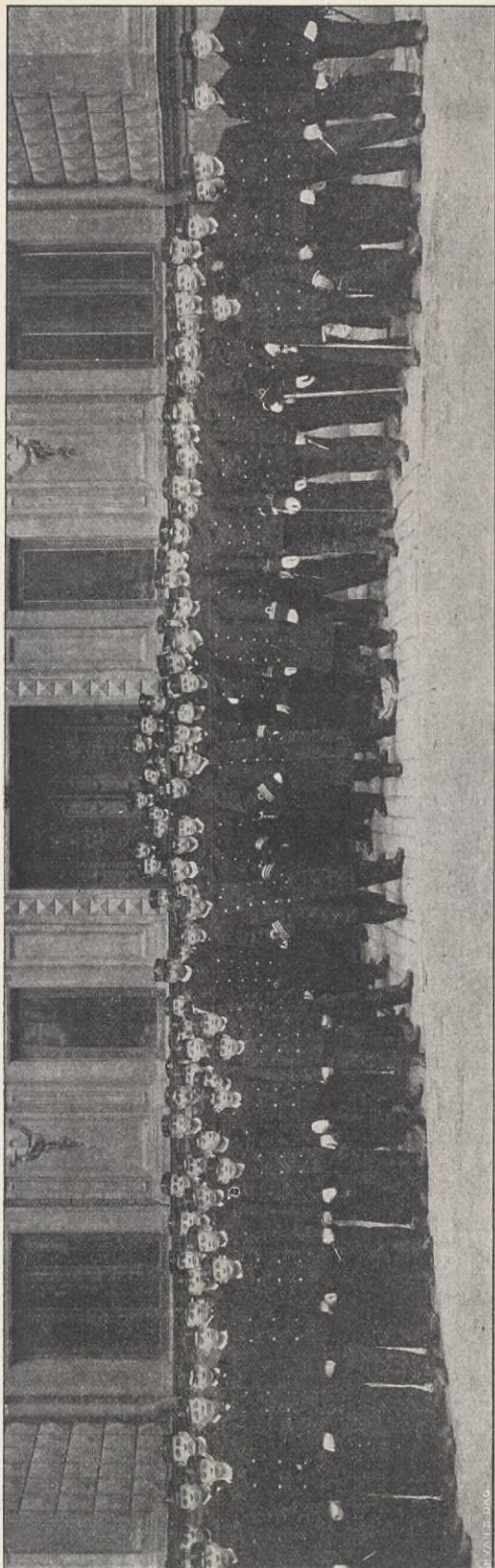

Foto. LITZAR 8 DAG.

K. SJÖKRIGSSKOLAN: Grupp af chef, lärare och elever.

Ritök. Kom. A.-B. Bengt Sjöbergare Sjölin - Ölg

kommer nu en officer från kustartilleriet. Den förnämsta delen af officerarnes lärareverksamhet utöfvas helt naturligt under sjöexpeditionerna, under det att eleverna på landbacken få undervisning äfven af många civila lärare.

Sjökrigsskolans elever bo i sina resp. hem i staden — något som otvivelaktigt är till frömma för deras uppfattning af saker och ting i allmänhet, i det att den militäriska »drillen» icke uttränger allt annat. Om hvardagarne skola eleverna i de fyra lägsta klasserna vara inomhus kl. 8 e. m. och de högre klassernas elever kl. 9. På lördag och söndag är det tillåtet att vara ute till kl. 11 på kvällen. Från 6:e klassens lärjungar utses underofficerare, hvilka äro veckohafvande i skolan. Kadettunderofficerarne och de s. k. redögörarne få äfven på onsdagarne vara ute till kl. 11.

Sjökadetterna äro, som bekant, mycket omtyckta i Stockholm. Artiga och försynta i sitt uppträde, taga de käcka gossarne sin uppgift på fullt allvar, och skolans chef, kommandörkapten G. Dyrssen har, liksom lärarne, all heder af de unga.

* * *

År 1898 inrättas *K. Sjökrigshögskolan*, som afser att förskaffa flottans officerare ökade insikter i såväl sjökrigsvetenskapen som andra kunskapsämnen. Undervisningen är delad i två kurser, den

Foto. HVAR 8 DAG.

K. SJÖKRIGSSKOLAN: I messen.

Ritök. Kom. A.-B. Bengt Sjöbergare

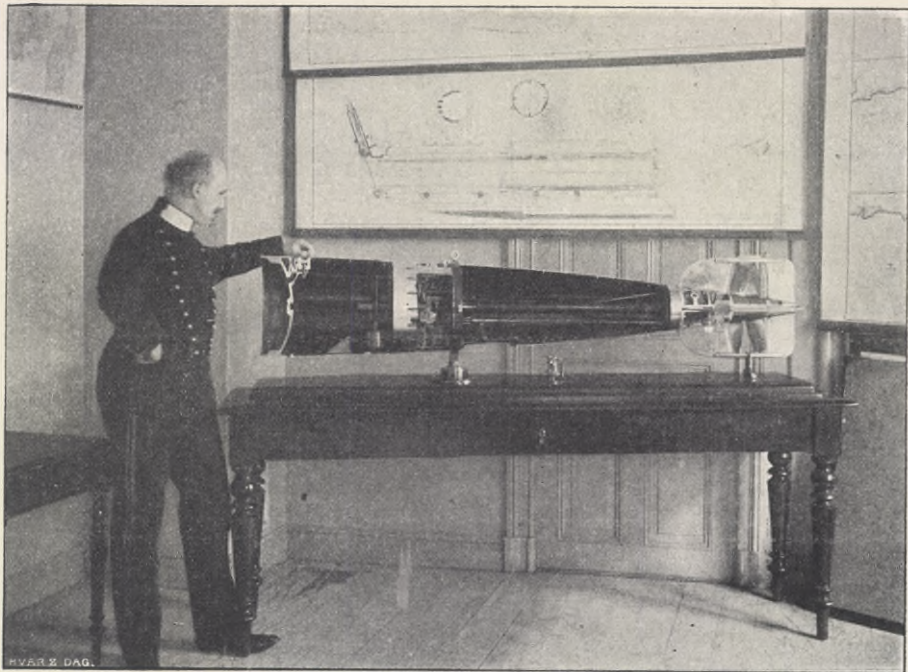

Foto. HVAR 8 DAG.

Kiliché: Bengt Sjöforsparre.

K. SJÖKRIGS-HÖGSKOLAN: Interiör från högre kursens lärosal.

ena, tvåårig, för subalternofficerare, och den andra, ettårig, för regementsofficerare och kaptener. Det har tillåtits oss att jämväl från högskolans lokal

vid Banérgatan taga fotografier. Kommendör J. W. L. Sidner är chef för detta viktiga läroverk.

Foto. HVAR 8 DAG.

Kiliché: Kem. A.-B., Bengt Sjöforsparre St. Im.—Gbg

K. SJÖKRIGS-HÖGSKOLAN: Interiör från allmänna kursens lärosal.

I BAZARERNAS LAND.

Foto. Jonason, Göteborg.

GÖTEBORG: K. Segelsällskapets karneval.

Det vore nog så frestande att rikligare, än som nu sker, i HVAR 8 DAG illustrera de vackra och välordnade fester som i goda syften ägt rum flerstädes i landet. Men utrymmet har denna gång varit särskildt begränsadt och vi ha måst afstå från att reproducera flere af de fotografier som kommit oss tillhanda och hvilka alla ha det gemensamt att visa hvad som kan åstadkommas med svensk smak och svensk fägring. Dock våra bilder lämna alltid någon liten idé om festerna ifråga, och hur många fotografierna än vore — lifvet och färgskiftningarne skola likväl saknas.

Lidköpings skyttebazar afhölls den 21 och 22 februari å Stadshotellet och bjöd på ett präktigt program.

Linköpings skyttebazar ägde rum den 28 februari under mycket stor tillslutning. Ett amatorsällskap utförde några enaktspjäser, hvilka tillvunno sig stort — och berättigadt — bifall. De många stånden, såväl som tombolan, »gästgifvaregården» och konstlotteriet, hvilka alla förestodos af damer ifrom societeten, kunde glädja sig åt en inbringande frekvens.

Göteborgs Kungl. Segelsällskaps Karneval gick af stapeln lördagen den 28 februari. Från denna, liksom från de öfriga tillfällena för dagen, ha vi endast medtagit en grupp, och denna är högst ofullständig, då en stor mängd af hufvudpersonerna i karnevalståget saknas därå. Tåget bestod af öfver 150 personer, kostymerade till segelsportens historia. Vi nämna ingen — och glömma ingen.

Utom »tåget» voro ett flertal kostymerade och bland dessa hade en ung dam valt den förtjusande dräkt som synes härvid.

Stockholms Försvarsfest ha vi afstått från att i bild referera, då vi af principskäl, hvilka nog hvar och en skall anse berättigade, icke vilja finna oss i den, enligt vårt förmenande, i hög grad orättvisa beskattningen för rätten att få fotografera å en del bazarer i Stockholm. Vi sky icke kostnader, men vi underkasta oss därför icke godtyckliga pålagor.

EN KOSTYM Å GÖTEBORGSKARNEVALEN.

Foto. Lindhé, Lidköping.

LIDKÖPING: Skytteföreningens bazar.

Kliché: Kem. A.-B. Post Stjefersparre Sklm—1259

Foto. Bergqvist, Linköping.

LINKÖPING: Skytteföreningens bazar.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre, Sthlm—Gbo

MARCHESAN.

För HVAR 8 DAG af Allan Wide.

Det var vid en af de fashionablade badorterna på kontinenten. Vi sutto ett sällskap herrar på en af restauranternas verandor och läppjade makligt på kaffet efter middagen. Det hade varit en solig, varm dag — en sådan där kväfvande hetta, som verkar förlamande på både kropp och själ — en dåsig stämning rådde också — då och då fällades någon enstaka anmärkning, men något egentligt samtal tycktes omöjligt att få till stånd. Men plötsligt reste öfverste Laurent sig upp och gick fram till verandaräcket — hela tiden nyfiket betraktande en ung herre, som makligt promenerade af och an på stranden.

»Men, på min ära, är det icke prins d'Ormand», sade han förvånad, »ni vet, han, som var förlofvad med 'marchesan di Mareno' förra året. Så, att han verkligen kom tillbaka hit i år igen, det skulle jag då aldrig ha trott, efter en sådan skandal.»

»Ja ni var ju här förra året också, öfverste Laurent», inföll en af de yngre medlemmarne i sällskapet, »skulle ni ej vilja berätta oss historien i sin helhet — tidningarna innehöllo ju så motsägende uppgifter därom, att man bra litet vet, hur det egentligen var.»

Öfverste Laurent, som hade till specialité att berätta skandalhistorier, lät ej länge bedja sig, utan började beredvilligt berätta:

Jag kom hit i fjol, som vanligt i slutet af juni månad, då säsongen står i sitt flor. Jag hade varit här en vecka ungefär, då jag en dag vid mitt inträde i matsalen genast såg, att något ovanligt inträffat, något, som ådragit sig table d'hôte-gästernas synnerliga uppmärksamhet. Längre behöfde jag ej söka efter orsaken — allas blickar voro riktade bort emot en ny gäst, som satt längst uppe vid bordet. Det är ju ej något ovanligt här, att nya gäster oupphörligt anlända, men denna dam måste ovillkorligen tilldraga sig uppmärksamhet genom sin ovanliga skönhet. Det var ett utseende, som man aldrig glömmmer. Hon hade det vackraste hår, jag någonsin sett, mjukt, guldglänsande, vågigt hår, uppsatt i en tung knut långt ned i nacken. Och sådana ögon se-

dan, det var verkligen icke utan, att de gjorde intryck till och med på en sådan gammal stofil som jag. Stora strålande ögon af en färg, som var omöjligt att bestämma — ibland svarta, ibland gråa och ibland skiftande i något grönviolett — men alltid bedärande och farliga. Hennes klädsel var utsökt enkel, men framhäfde utmärkt hennes formfulländade figur. Det var inte utan en viss tillfredsställelse jag upptäckte, att jag skulle få henne till bordsgranne. Och jag kan försäkra er, att jag ej lämnade något tillfälle obegagnadt att visa mig uppmärksam mot henne, och jag tyckte mig göra en briljant affär för hvarje gång jag genom att räcka henne något fat eller sådant, fick ett mjukt »merci, monsieur» samt en förtrollande blick. Hela middagen var den vackra främlingen föremål för hela bordssällskapets nyfikenhet, och portiern på hotellet försäkrade mig sedermera, att han ej hade dålig förtjänst den aftonen genom att visa hotellboken för alla nyfikna, som ville se den sist anlända gästens namn: »Marchesan Diana di Mareno» stod där endast, skrifvet med elegant fruntimmersstil — ingen adress. Genom lämpliga mutor fingo jag och några andra vetgiriga reda på, att marchesan di Mareno hyrt en af de finaste villorna, samt att hon nu höll på att flytta in där, med en stab af tjänare.

En vecka därefter var den italienska marchesan den mest firade damen här. Hur det gått till, vet jag ej, men faktum är, att ingen fest — offentlig eller privat — ansågs lyckad, om ej den sköna marchesan illustrerade den med sin närvaro — och herrarne voro alla utan undantag hennes lydiga slafvar. I den elegant möblerade villan, som marchesan bebodde, aflöste äfven den ena festligheten den andra, hvarvid den mest raffinerade lyx utvecklades. Af hvad hon själf berättade, framgick det, att hon var änka efter en italiensk markis, som åt henne efterlämnat en ofantlig förmögenhet. Att hon ej varit vidare lycklig i sitt äktenskap med den trettio år äldre mannen, trodde sig åtminstone alla ogifta herrar veta, och många gingo i tysthet och

hoppades på att i sinom tid få visa henne, hurudant ett lyckligt äktenskap skall vara. Alltnog, marchesan var under några veckors tid föremål för den allmänna uppmärksamheten, medelpunkten i hvarje sällskap, då hon var närvarande, och samtalsämnet, då hon var frånvarande.

Men snart började man få ett annat samtalsämne, nämligen alla de djärfva inbrottsstölder, som begingos i villorna. Aldrig har man väl sett en sådan exempellös fräckhet. Knappt en dag för gick utan att man hörde talas om någon ny stöld, och för hvarje gång gjorde tjuvfen eller tjuvarne ett godt kap — alltid hade de hittat rätt på aningen silfverlådan, kassaskrinet eller — och detta med förkärlek — juvelskrinet. Och en märklig lokalkänedom tycktes de äfven ha, de gingo aldrig fel utan tycktes känna till hvarje villa till punkt och pricka. Vid inbrottet i marchesans villa till exempel, nog var det underbart, att de kunde veta, att hon hade en del af sina smycken förvarade i en skrifbordslåda i sitt toaletterum? En lycka för henne var ju, att hon hade de flesta och dyrbaraste smyckena i ett skrin, som hon hade stående bredvid sängen på nattuksbordet, och dit vågade sig ej tjuvarne. Alla möjliga åtgärder vidtogos för att komma tjuvarne på spåren, men förgäfvos — icke ens de skickliga detektiver, som tillkallats från Paris, kunde finna en ledtråd. Sin höjd nådde det, då en djärf stöld begicks till och med på en bal hos marchesan. Där var hertiginnan d'Orsalue och hon hade satt på sig sitt dyrbara diamanthalsband, hvilket dittills gäckat tjuvarnes alla försök. Gång efter annan hade nämligen inbrott föröfvats i hertig d'Orsalues villa, men hertiginnan hade allt sedan stölderna började sitt halsband på sig om nätterna. Hertiginnan var fullkomligt säker på, att hon hade sitt halsband på sig, när hon reste hemifrån, men då hon i toaletterummet tagit af sig sina ytterplagg, var det borta. Hela rummet och alla ytterplagg undersöktes noggrannt, ja, på marchesans befällning undersöktes till och med de uppsasserskor, som voro i toaletterummet, men utan resultat. Marchesan tröstade då hertiginnan med, att halsbandet alldeles säkert fanns kvar i hennes hem, och då ett bud sändes hem för att genomleta villan, fanns halsbandet mycket riktigt på golvet i toaletterummet, till hertiginnans stora glädje.

Marchesan var denna afton vackrare än vanligt.

Hon hade en egendomlig, eldröd dräkt — hennes enda smycken voro ett par kvistar fuchsior af rubiner och diamanter, som hon bar i håret. Under en paus mellan danserna var marchesan nere och gick i trädgården med prins d'Ormand, hvilken ansågs för den mest gynnade af hennes beundrare — ja, det antogs med säkerhet, att han skulle bli den lycklige. De hade satt sig på en bänk alldeles vid det staket, som skiljde trädgården från den omgifvande skogen, och marchesan, som var törstig, bad sin kavaljer skaffa sig något att dricka. Då han återkom med ett glas iskyld champagne, mötte han marchesan, som berättade, att hon blifvit förskräckt, då hon hört ett saktat prasslande bakom sig — då hon vände sig om, hade hon sett två män, som smygande aflägsnade sig inåt skogen — antagligen hade de stått bakom staketet för att lyssna på samtalet. När de åter kommo in i balsalongen, märkte flera af gästerna genast, att hälften af det smycke, marchesan bar i håret, var borta — afklippt på midten. Allmän bestörtning — naturligtvis hade det varit tjuvarne, som marchesan observerat vid staketet, och de hade utan att hon märkt det bemäktigat sig halva smycket. Polisen underrättades, och en undersökning företogs omedelbart — det fanns verkligen fotspår af två karlar från staketet, men de ledde direkt ned till hafsstranden, och sedan kunde man omöjlig upptäcka något vidare spår. En allmän förstämning rådde bland gästerna, endast den bestulna värdinnan försökte att visa sig glad och munter fortfarande. Kanske bidrog därtill den lilla dialog, jag händelsevis hörde mellan henne och prins d'Ormand i en fönstersmyg, då de talade om stölden. Jag hörde prinsen säga i smeksam ton:

»Alltså tillåter du mig att skicka upp ett annat smycke åt dig i morgon, i stället för det du sålunda förlorat för min skull — ty det var naturligtvis mitt fel — jag borde ej ha lämnat dig ensam.»

Marchesan gjorde invändningar, men dessa nedtystades af d'Ormand:

»Jag är ju i alla fall din trolofvade, skall jag då ej ha rättighet att få gifva dig ett smycke — älskar du mig icke så mycket, att du vill taga emot detta af mig?»

»Uppfattar du det på detta sätt så, naturligtvis, min älskade», svarade marchesans melodiska

(Forts. å sid. 372.)

HÖGANÄS STENKOLSVERK.

Apropos det nyligen timade grufreset. Fotografierna speciellt tagna för HVAR 8 DAG.

Den upprörande olyckshändelse, som för några dagar sedan inträffade vid Höganäs stenkolsverk, hvarvid icke mindre än fyra af brukets arbetare så zott som samtidigt ljöto en våldsam död, har redan så utförligt relaterats i dagspressen, att det ej torde vara skäligen att för HVAR 8 DAGS läsare framdraga några detaljer ur denna sorgliga tilldragelse. Medkänslan med de omkomna och deras anhöriga har varit allmän i hela vårt land och har äfven tagit sig uttryck i materiellt understöd åt de efterlevande. Då emellertid denna, lyckligtvis sällsynta, olycka för ett ögonblick fäst allmänhetens uppmärksamhet vid Höganäsverkens storartade verksamhetsområde, torde några korta anteckningar därom kunna påräkna intresse hos samma allmänhet.

Som bekant är det förekomsten af stenkol där i trakten, som först gifvit anledning till Höganäsbolagets verksamhet. Tillvaron af stenkol i Skåne har varit känd redan från midten af 1600-talet, då sådana erhållits från trakten af Helsingborg. Den egentliga stenkolsbrytningen kan dock anses ha ta-

git sin början först år 1737, då Jonas Ahlströmer jämte ett par andra personer erhöi rätt att i Skåne eftersöka stenkol. Höganäs stenkolsverk räknar emellertid sin historia från en ännu senare tidpunkt, eller år 1797, då excellensen greve Erik Ruuth, som blifvit innehafvare af det gamla stenkolsverkets rättigheter, flyttade verksamheten till Höganäs. Här har bolaget, hvilket nu ägt bestånd i mer än hundra år, arbetat under ganska skiftesrika öden. Flera gånger ha delägarne varit betänkta på att nedlägga driften och upphöra med en rörelse, som slukade stora pänningssummor utan att lämna någon utsikt till vinst. Genom tullskydd, tillverkningspremier, pänninglån m. fl. fri- och rättigheter visade likväl k. m. t. och rikets ständer sitt intresse för denna industris uppehållande, och tack vare denna kraftiga hjälp fördes bolaget omsider öfver svårigheterna, så att det nu kan anses ha i rikt mått förverkligat de förhoppningar, som från början knutits till detta omfattande företag, och hvilka förhoppningar af bolagets grundare greve Ruuth i vetenskapsakademien en gång formulerades ungefär så: »Jag tror mig se, huru Höganäs med

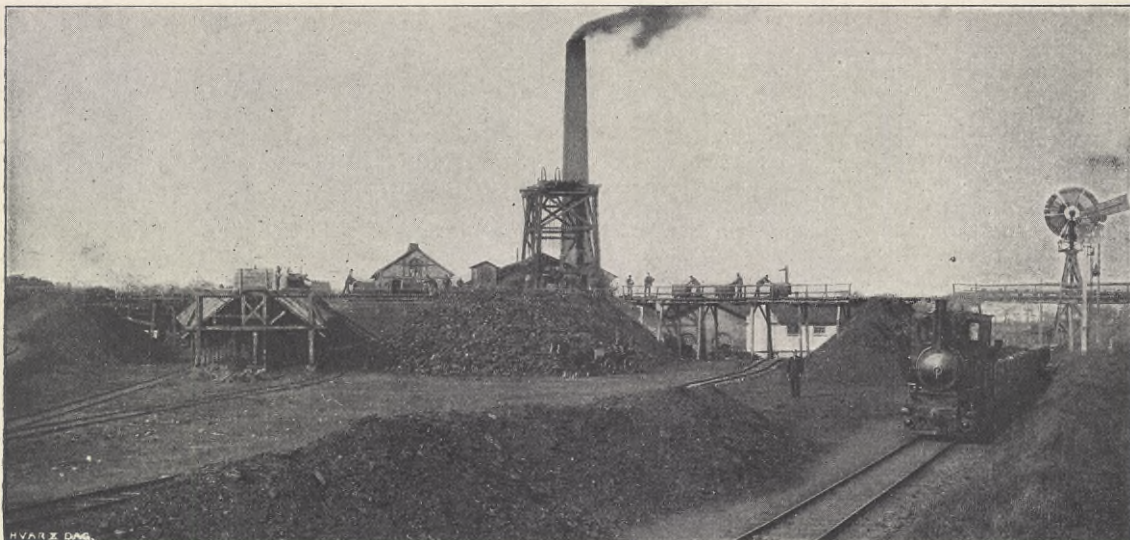

Foto Rud. Pettersson, Höganäs.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre, Skålm—Öbg.

HÖGANÄS STENKOLSVERK: Konung Oscar II-schaktet, det äldsta af dem som bearbetas.

årens ström fortskrider likt daningen af ett folkrikt och blomstrande ställe, där svenska handaslöjden idkas till fosterlandets vinning och flera tusen medborgares lycka och trefnad.» Det dröjde dock många år, innan någon vinst kom aktieägarne till del, och verket hade drifvits i ungefär 50 år innan den första utdelningen gjordes. Hvad som i främsta rummet brakte bolaget upp i ett bättre ekonomiskt läge, var

upptäckten af den stora användning för olika ändamål, man kunde ha af den eldfasta lera, som erhöles vid kolbrytningen.

Kolbrytningen vid Höganäs har under många år skett endast vid de tvänne schakten Konung Oscar II och Jonas Ahlströmer. Men efter hand har kol-tillgången i dessa minskats, så att man måste tänka på en ny schaktsanläggning. Detta schakt, som fått

Foto Rud. Pettersson, Höganäs.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre, Skålm—Öbg.

HÖGANÄS STENKOLSVERK: Den täckta gruföppningen till schaktet Ruth, där olyckan timade.

Foto. Rud. Pettersson, Höganäs.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Stålvareparre, Skåm—Gbg

I HÖGANÄS GRUFVOR: Grufvan Oscars schakt med uppfordringar och grytan för luftväxlingen.

namnet Prins Gustaf Adolfs schakt, påbörjades redan 1893. och på Gustaf Adolfs-dagen 1896 anträffades kolen på ett djup af 102 m. Största delen kol förbrukas till stenkolsbolagets eget behof, men något afyttras äfven till järnvägarna samt för hushållsbruk.

Förädlingen af de ur grufvan erhållna råmaterialerna sker vid bolagets fabriker, och arbetas på följande produkter: eldfast tegel, lerkärl, kloakrör och asktegel. För dessa olika ändamål är ett flertal ugnar, ångprässar, gjuterier m. fl. etablissement uppförda, hvilka sysselsätta en talrik arbetarestam. I brukets tjänst äro anställda öfver 1,000 arbetare, af

hvilka de flesta äro gifta och familjefäder. Många af dessa hafva egna hem, hvilka dels uppförts af bolaget, dels af arbetarne själfva, men i hvarje fall med bolagets hjälp genom beviljande af förmånliga lån och amorteringar. Äfven i andra afseenden har bolaget visat omtänka för sina arbetares och dessas familjers framtid.

I kapten ÅKE NORDENFELT, hvilken sedan 1889 varit Höganäs stenkolsverks disponent, har bruket en lika energisk som insiktsfull och af alla värderad styresman.

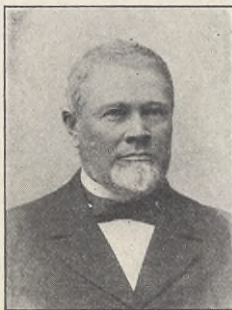
Foto. Rud. Pettersson, Höganäs.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Stålvareparre, Skåm—Gbg

I HÖGANÄS GRUFVOR: Arbetare i en ort 300 fot under jorden.

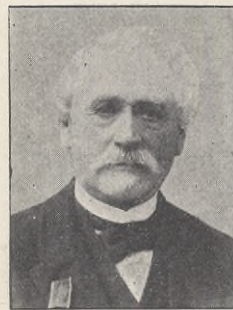
JOB. ALB. EKDAL,
kyrkoherde i Skepsås sedan 1896.
fyllde den 10 febr. 65.

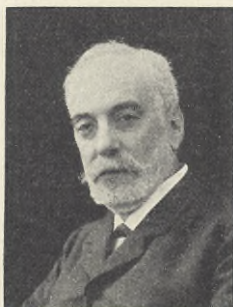
C. E. MOSSBERG,
disponent för Persbergs Grufveaktiebolag m. fl. bolag i Värmland.
fyllde den 19 febr. 65 år.

WILHELM AUSTIN,
f. d. kamrerare i Hypoteksbanken
i Stockholm, ingick den 18 febr. i
sitt 80:de år.

G. BOHM,
den kände sångläraren vid Göte-
borg folkskolor, fyllde den 16
febr. 80 år.

S. A. MAGNUS,
grosshandlare, Göteborg, fyllde
den 14 febr. 70 år.

Fru ANNA WALLENBERG.

Med anledning af den fosterländska fest, hvilken på föranstaltande af de tvänne Kvinno-Försvarsföreningarne pågått i Stockholm sista dagarne af februari, återgifva vi ett porträtt af fru *Anna Wallenberg*, f. von Sydow, änka efter den framstående finansmannen *A. O. Wallenberg*.

Fru *W.* är en af de ledande krafterna i försvarsrörelsen, och i öfrigt synnerligen intresserad i allmänna frågor, och hennes charmanta hem är nära lierad med Stockholms högsta societet.

SVEN PALME,
direktör för lifförsäkringsaktiebol.
Thule i Stockholm, hvilket bolag
nyligen firade sitt 30-årsjubileum.

HJALMAR JULIN,
apotekare i Arvika, fyllde 55 år
den 19 febr.

GUSTAF SEINKNEICHT,
Sveriges yngste landskanslist.
fyllde den 25 febr. 25 år.

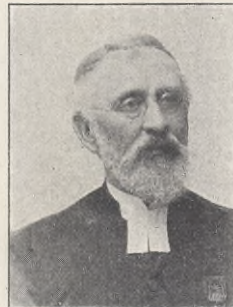
† **P. G. SYLVAN,**
f. d. läroverksadjunkt, fl. jubel-
doktor, afled den 22 febr. Född
1827.

† **A. A. L. WÆTTER,**
kyrkoherde i Vintrosa och Tyss-
linge församlingar sedan 1888, af-
led den 23 febr. Född 1836.

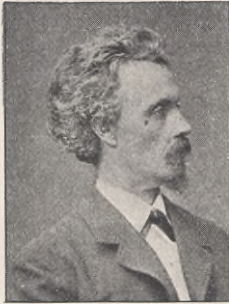
† **B. A. ASPLUNDH,**
urfabrikör, Vaxholm, afled där-
städes den 14 febr., 60 år gammal.

† **AXEL H. SANDSTRÖM,**
kontraktspost och kyrkoherde i
Bygdeå sedan 1890, afled den 14
febr. Född 1843.

PORTRÄTTGALLERI

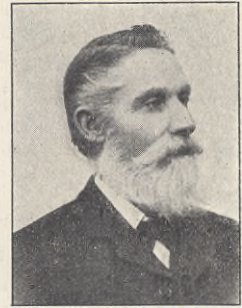
† C. J. A. SEGERSTRÖM,
f. d. lärare vid Ultuna landbruks-
institut, veterinärläkare, afled den
20 febr. i Uppsala, 68 år gammal.

† G. A. INGELMAN,
f. d. kaptän vid väg- och vatten-
byggnadskåren, afled den 20 febr.,
66 år gammal.

† C. J. BROBERG,
notarie, bekant såsom framstå-
ende bokkännare, afled den 20
febr., 66 år gammal.

† C. H. VALERIUS,
sjökaptän, afled i Mariefred den
17 febr. i en ålder af 65 år.

† C. A. ANDERSSON,
kontraktspäst i Östra härads
kontrakt, kyrkoherde i Karls-
krona stadsförsamling, afled den
21 febr. Född 1848.

† HENRIK HOGERMAN.

Den 21 febr. afled i Stockholm f. riksdagsmannen,
en af Arbetareföreningens stiftare, smidesmästaren *Henrik
Hogerman*. 82 år gammal.

H. var icke blott en af hufvudstadens äldste, utan
äfvén en af dess mest aktade yrkesidkare. Under en lång
följd af år var han Arbetareföreningens ordförande. Bland
öf iga uppdrag må nämnas, att han under ett 20-tal år
var medlem af Stockholms stadsfullmäktig och under en
valperiod representant för hufvudstaden i riksdagens 2:dra
kammare. Som enskild person var H. mycket aktad och
afhållen.

† FREDRIK ÅSBERG,
extra provinsialläkare i Husby di-
strikt, afled den 13 febr. Född
1847.

† GUSTAF HENRIKSON,
operasångare, Stockholm, afled
den 19 febr. Född 1849.

† P. M. LARSSON,
bergsbruksidkare i L6a, repres.
för Linde domsaga i 2:dra kam-
maren 1881-1887, afled den 17
febr. 59 år gammal.

† J. J. CARLBERG,
stationsinspektör i Stockholm,
afled den 20 febr., 54 år gammal.

† J. A. PETTERSSON,
byggmästare i Stockholm, afled
den 17 febr., 54 år gammal.

† O. A. S. SWANSTRÖM,
inspektör, Jungsele, afled den 8
febr., 34 år gammal. Interesse-
rad kommunalman.

† ARVID LANDSORT,
en af Karlstads yngre affärsmän.
afled den 12 febr., 32 år gammal.

(Forts. fr. sid. 367.)

stämma, »men kom ihåg, att du inte är min trolofvade inför världen förrän om en månad.»

Härefter följde en hel del dumheter — innehållslöst prat — sådant, som älskande bruka ha för sig, men jag skyndade att aflägsna mig — generad öfver att så här ofrivilligt ha blifvit vittne till denna scen. Nu visste jag emellertid att d'Ormand och marchesan verkligen voro förlofvade — lycklige prins! Detta var emellertid den sista stölden, som begicks — efter denna tid tyckte tjufvarna vara totalt försvunna. Förmodligen tyckte de sig ha gjort ett tillräckligt kap — och det var sammanlagdt en hel förmögenhet i sanning.

Den vackra marchesan stannade ännu tre v.ckor lika firad och omsvärmad af beundrare. Jag undrar, huru många giftermålsanbud hon egentligen fick mottaga! Men så en dag kom upplösningen. När posten en morgon utdelades, fanns där en tio stycken bref med samma handstil — små ljusröda, doftande bref — alla adresserade till någon af badortens ungherrar — samt ett till hertiginnan d'Orsalue. Léon Valvert, hvilken jag känt, sedan han var en liten pojke, kom själf och visade mig sitt bref — det var från marchesan och innehöll följande:

»Léon! Ni tror, att jag skall gifta mig med Er. Detsamma tro äfven nio andra herrar här, fråga blott alla dem, hvilka i dag mottagit ett liknande bref från mig. Ack, jag hyser nästan medlidande med Eder, för att Ni så grundligt blifvit dragna vid näsan. Medgif dock, att det verkligen fordras intelligens hos en kvinna, för att hon skall kunna vara hemligt förlofvad med tio stycken på en gång! Tyvärr kan jag ej gifta mig med någon af Er — ehuru jag tyckte ganska mycket om att mottaga alla

Edra »fästmanspresenter» i form af ringar, armband och andra smycken. Saken är nämligen den, att jag redan är gift — med min egen betjänt — d. v. s. den man, som spelat min betjänt under denna angenäma badsejour. Framför mitt hjärtligaste tack till hela societeten för all vänlighet och »offervillighet» mot »marchesan di Mareno». »Marchesa» är ju en rätt ståtlig titel för dottern till en skomakare! Ni ser, jag skäms ej för min börd — i ett afseende står jag dock högt öfver Er alla — ty Ni ha blifvit grundligt öfverlistade. Ni måste erkänna, att alla inbrott voro mäterligt utförda! Det är ej lönt, Ni försöka göra några efterspaningar, Ni skola dock aldrig finna oss, vi äro redan, då Ni läser detta, i säkerhet på en aflägsen plats, där vi i lugn och ro skola njuta af de rikedomar, vårt »handverk» inbrakt oss. Ja, min käre Léon, så går det till i världen — bedraga — eller bli bedragen!

Marchesa di Mareno.»

Biljetten till hertiginnan d'Orsalue lydde:

»Min kära Suzanne! Då jag vet hur Du fasar för att använda oäkta smycken, vill jag gifva dig ett vänligt råd — använd ej vidare Ditt diamanthalsband! Det äkta halsbandet var det, som försvann i toalettrummet på en bal hos mig, detta är det, som min man under tiden praktiserat in i Ditt toalettrum. Han är så skicklig att imitera juveler, min Jacques.

Din tillgifna Diana di Mareno.»

Ja, mina vänner, detta är historien om marchesan di Mareno och de hemlighetsfulla inbrottsstölderna här, hvilka ännu bry många detektivs hjärnor!

SÖDERTELJE BADINRÄTTNING I ASKA.

Foto. Lundin, Södertelje.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Ståfersparre, Sthlm.—Göb

SÖDERTELJE BADINRÄTTNING före och efter branden.

Den 21 februari på natten utbröt eld i Södertelje badhus, uppfördt för ca 12 år sedan och brandförsäkradt för 75,000 kronor. Societetshuset och Badhotellet räddades och den frekventerade sommarkurorten kommer nog icke att låta denna olycka hämma framåtskridandet.